

Marek Gedl, Urszula Bąk, Barbara Szybowicz

Zbrojewsko, gm. Lipie, woj.
częstochofskie, St. 3, AZP: 83-45/59

Informator Archeologiczny : badania 23, 32

1989

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Popielnice były płytko wkopywane, większość pionowo, rzadziej ukośnie, pozostałe przypadki — na boku, spowodowały orka i procesy erozyjne.

Zlokalizowano dwa skupiska ceramiki: A i B, datowane na wczesną epokę brązu, m. in. zabytki kultury strzyżowskiej. Przypuszczalnie wschodnia część cmentarzyska lużyckiego zniszczyła wcześniejszą warstwę kulturową bądź pojedyncze obiekty. Brak śladów w piaszczynistej należącej do kultury lużyckiej warstwie kulturowej.

Odkryto 9 obiektów: 2-wkopy współczesne, 2-ślady po słupach i 5- pozostałości ognisk. Nieliczne znalezione w nich materiały zabytkowe nie pozwalają się wypowiadać o ich przynależności chronologiczno-kulturowej.

Cmentarzysko zajmowało powierzchnię ok. 1 ara o kierunku z SW na NE. Groby zachowują rzędowy układ. Jest małe (ogółem 79 pewnych grobów). Związane było zapewne z lokalną grupą kultury lużyckiej. Na podstawie ceramiki można je datować na III i IV okres epoki brązu.

Stanowisko jest w trakcie opracowania antropologicznego. W pierwszym sezonie nielicznie wystąpiły w trzech popielnicach kości owcy-kozy.

Materiały zabytkowe i dokumentacja znajdują się w Muzeum Okręgowym w Chełmie.

Badania zostały zakończone.

Wojelechów, gm. Hańsk,
woj. chełmskie,
St. 9, AZP: 75-89/104

Muzeum Okręgowe w Chełmie

Badania prowadził mgr Stanisław Gohub. Uczestniczyli mgr A. Bronicki i W. Mazurek. Finansowało Muzeum Okręgowe w Chełmie. Sondaż ratowniczy. Pozostałości osadnicze kultury lużyckiej.

Stanowisko odkryto podczas badań pobliskiego cmentarzyska ciałopalnego kultury lużyckiej, penetrując wybierzyjską piasku. Znajduje się ono ok. 150 m na południowy-wschód od stan. 8 w dolnej części niewielkiego wzniesienia przy małej dolince z okresowym ciekikiem. Uchwyciono wschodni kraniec stanowiska. Główną część zniszczyło wybieranie piasku.

Założono 3 wykopy o łącznej powierzchni 23 m².

Odkryto skupisko jednorodnej chronologicznej ceramiki, z ornamentem w postaci wypychanych od wewnątrz guzików pod pogrubioną krawędzią wylewu i chropowatą powierzchnią zewnętrzną.

Poniżej skupiska — 30 cm od pow. znaleziono ślady owalnego (60 x 80 cm) obiektu o strukturze płamistej, bardzo rozmytego i zniszczonego. Znalaziono w nim niewielką ilość materiałów zabytkowych w postaci ceramiki, pojedynczych trzemieli-odłupki i 1 wiór. Kilka fr. ceramiki odpowiada tej ze skupiska. Obiekt był płytki i w profilu nieckowaty.

Rodzaj znalezisk-ceramika inna chronologicznie niż na cmentarzysku, brak kości, fr. kamienia żarnowego, świadczą o osadniczym charakterze stanowiska. Brak typowej warstwy kulturowej. Materiały zabytkowe-ceramika należą do kultury lużyckiej, datowanej na V okres epoki brązu lub okres halstański C.

Materiały zabytkowe znajdują się w Muzeum Okręgowym w Chełmie.

Badania nie będą kontynuowane.

Zbroyewsko, gm. Lipie,
woj. częstochowskie,
St. 3, AZP: 83- 45/59

Uniwersytet Jagielloński
Instytut Archeologii w Krakowie

Badania prowadzili: prof. dr Marek Gedł, mgr Urszula Bąk, mgr Barbara Szybowicz. Kontynuacja badań zapoczątkowanych w 1961 r. Dofinansował WKZ Częstochowa. Cmentarzysko grupy górnośląsko- małopolskiej kultury lużyckiej z III-V okresu epoki brązu, osada (?) kultury ceramiki dołkowo-grzebykowej.

Zbadano dalsze 44 obiekty (nr 974-1017). Były to w większości groby grupy górnośląsko- małopolskiej kultury lużyckiej. Liczniejsze były pochówki zakładane w czystym piasku, ciałopalne popielnicowe lub bezpopielnicowe jamowe, między innymi datowane na IV okres epoki brązu. Mniej liczne pochówki, zakładane w obrębie konstrukcji kamiennych (obstawy, bruki nagrobne), wiążą się z klasyczną fazą grupy górnośląsko- małopolskiej i datować je można na ogół na V okres epoki brązu. Były wśród nich pochówki szkieletowe orientowane wzdłuż osi północ-południe i podobnie orientowane pochówki ciałopalne bezpopielnicowe. Do wyjątkowych należą pochówki popielnicowe w obstawach kamiennych, nakryte brukami (groby 1000, 1007). Groby wyposażone były w ceramikę i drobne, nieliczne wyroby brązowe. Na uwagę zasługuje grób 1007, w którym w popielnicy złożone zostały liczne wyroby brązowe: naszyjnik, dwie bransolety, dwa skręty z drutu, 41 guziczeków i kołko stanowiące zapewne zapięcie przepaski czokowej z naszytymi guziczkami. Brązy te nie przepalone w ogniu stosu wrazą garnitur spotykany w bogato wyposażonych grobach szkieletowych grupy górnośląsko- małopolskiej kultury lużyckiej.

Odkryto skupienie ułamków naczyń ceramiki dołkowo- grzebykowej (obiekt 990), szpiczastodennego, zdobionego ornamentem stempelkowym oraz pojedyncze wyroby krzemienne.